

[Socialministeren]

man er 85, 87 eller 90. For er der ikke andet, der kan tage livet af én, er jeg sikker på, at flytningen nok skal gøre det.

Vi ser jo også på de eksisterende plejehjem, hvordan man arbejder med holdninger, med arbejdsvaner og med hele tankegangen. Selvfølgelig har det noget med de fysiske rammer at gøre, men det har i høj grad også noget at gøre med, hvordan man betragter de mennesker, som desværre i den forbindelse bor »på« hjemmet og ikke »i« hjemmet, og det var den tankegang, vi gerne ville ændre med ældreboligerne.

Med hensyn til fremtidens forhold på plejehjem er det som sagt spørgsmålet om tankegangen, men det er også et spørgsmål om, hvad vi kan gøre for at reselvstændiggøre disse mennesker – hvis de er interesserede i det, vel at mærke. Jeg mener, at et af midlerne kan være at give tilbudet om at få udbetalt pension, at opnå pensioniststatus med de frynsegoder, det giver, men naturligvis også med de forpligtelser, som de uden for plejehjemmet, f.eks. i ældreboligen, har, nemlig en form for betaling for de ydelser, man får.

Denne ligestilling, som også fru Aase Olsen var inde på, tror jeg vi skal gøre hvad vi kan for at stræbe henimod. Jeg siger ikke, at vi skal gøre det med en stor central, forkromet ordning én gang for alle. Jeg er helt overbevist om, at hvis vi dikterede, at fra 1. januar et eller andet årstal skulle alle have udbetalt pension og alle skulle betale for ditten og datten, ville der sidde masser af ulykkelige plejehjemsbeboere og sige: hvad er det dog for noget? Hvorfor skal det hele nu laves om?

Hele den omstilling, der går ud på, at man selv prøver at træffe afgørelser, at man selv kan tage sin medicin, at man selv kan tage stilling til, om man har lyst til at spise med andre eller selv smøre sin mad, eller hvordan man i øvrigt vil betjenes, og hvor mange gange om ugen man vil til damefrisøren, er med til at give indhold i tilværelsen.

Det er også fuldstændig meningsløst at fjerne afgørelserne fra nogle mennesker, der jo mildest talt er voksne mennesker, som har truffet afgørelser hele deres liv, som har sat børn i verden, som har truffet beslutninger på alle mulige niveauer. Jeg tror, at fru Inger Stilling Pedersen – som ikke er her i øjeblikket – vendte tilbage til julesalmens ord om,

at »så bliver vi som børn på ny«. Det er jo ikke det, vi ønsker for de ældre, vi kender.

Jeg synes, det er påfaldende, at den nye ældrepolitik, der er blevet skabt i kommuner rundt omkring, er startet med, at nogle kommunalbestyrelsesmedlemmer så på hinanden og sagde: kunne vi tænke os at blive ældre i vores kommune? Så sagde de nej tak, og så gik omstillingen i gang.

En af de ting, vi har lært, synes jeg, af alle de forsøg, man har læst om, set og hørt om, er, at det tager tid, det kræver masser af møder, masser af tid, det kræver en komplet inddragelse af personalet fra starten. Det kræver i nogle tilfælde også en trykthedsgaranti til personalet om, at det ikke koster job, men at arbejdsforholdene bliver ændret, og at man skal bearbejde sig selv og hinanden meget længe for at finde den nye målsætning.

Det er nogle af de ting, jeg synes vi skal understrege over for dem, der skal i gang med det her. Alle de erfaringer, hvor det er lykkedes, viser, at dér har man gjort disse ting, og at det har taget dobbelt så lang tid, som man havde regnet med.

Udgangspunktet er altså, at vi regner med, at ældre mennesker kan træffe afgørelser, kan tage vare på sig selv i et meget vidt omfang, og at vi må supplere, i stigende omfang måske, med nogle serviceydelser, som skal rette sig mod plejehjemmet, mod ældreboligerne og mod dem, der har valgt at bo i eget hjem. Jeg tror på, at dette kan lade sig gøre, at vi kan finde balancen mellem den totale service, pasning og pleje af dem, der ikke kan tage vare på sig selv, men også, at de andre får muligheden for at afgøre nogle ting og træffe afgørelse om, hvordan de vil indrette deres tilværelse.

Man skal huske i denne debat, at der også sidder mennesker på 40 og på 35 år på plejehjem, og der sidder mennesker, der er 55 år og derunder. Der er masser af mennesker, der sidder dér, fuldt udstyret i hovedet, ingen som helst mentale defekter eller noget som helst, men de kan måske ikke gå. Jeg synes, det må være en fantastisk oplevelse at mærke, at fordi man af fysiske grunde kommer på et plejehjem, skal man også have lomme penge og kartoffeltryk.

Jeg glæder mig til, at vi meget snart skal have debatten om lovforslagene. Jeg har været meget glad – med nogle mindre undtagel-